

Undervisningsopplegg: Samtaleduk

Samtaleduken som metode

Samtaleduken er en muntlig aktivitet som passer for deltakere som jobber mot A2-nivå og oppover. Den kan brukes i klasser på alle spor.

Hensikten med samtaleduken er å gi deltakerne trening i å gi uttrykk for meninger, følelser og synspunkter. Samtaleduken inneholder et spørsmål som deltakerne skal snakke sammen om. Spørsmålet står skrevet midt på duken og er en problemstilling man kan ha ulike meninger om.

I motsetning til en helt fri samtale omkring en problemstilling, gir samtaleduken deltakerne støtte til samtalen. Denne støtten sikrer at alle deltakerne deltar i samtalen, og at man får fram ulike syn eller argumenter i gruppa. Samtaleduken har derfor et hjørne til hver av deltakerne der det står synspunkter eller argumenter som hver av dem skal gi uttrykk for i gruppa.

Som støtte kan deltakerne også bruke et hjelpekort som inneholder noen nyttige setninger og setningsstartere for å uttrykke og begrunne synspunkter. Hjelpekortet gjør at gruppa får gjentatt de samme språklige strukturene flere ganger under samtalen, noe som letter innlæringen.

Samtaleduken støtter disse læringsmålene:

- Kan forklare hva en liker eller ikke liker
- Kan gjøre avtaler og uttrykke enighet og uenighet
- Kan delta i samtaler om felles opplevelser og gi uttrykk for reaksjoner, meninger og følelser på en enkel måte

(Læreplan i norsk og samfunnskunnskap, samtale A2)

Framgangsmåte:

1 Del inn klassen i grupper på fire personer. Hver gruppe samles rundt et bord. Del ut samtaleduken, og legg den på bordet så alle får et hjørne av duken. Del også ut hjelpekortet med setninger og setningsstartere som deltakerne kan bruke underveis i samtalen.

2 Be deltakerne om å lese synspunktene som står i sitt eget hjørne av duken. Be dem tenke på hvordan de kan forklare og begrunne synspunktene som står der.

3 Deltakerne skal så snakke sammen. Alle skal presentere synspunktene i sitt hjørne av duken. De skal også begrunne synspunktene.

4 Etter at alle har presentert sine synspunkter, skal gruppa finne ut hvilke tre argumenter de mener er viktigst. Gruppa skal deretter lage setninger som de skriver i midtfeltet på duken: *Vi mener at ... fordi ...*

5 Snakk sammen i plenum. Alle gruppene presenterer de tre setningene sine for resten av klassen. Presentasjonen gjør at deltakerne får repetert den språklige strukturen *Vi mener at ... fordi ...* en rekke ganger. Plenumssamtalen gir deltakerne ytterligere anledning til å øve på å uttrykke meninger, argumentere og begrunne synspunkter. Som lærer kan du her framheve, forklare eller gjenta ord eller strukturer ut fra deltakernes behov.

Samtaleduken i en større sammenheng

Alle samtaledukene som er laget til *Min norsk*, er knyttet til ett av deltemaene i tekst- og arbeidsboka. Under skrivefeltet på dukene står det hvilket deltema de er knyttet til. Noen duker passer også til flere av deltemaene. Samtaledukene er derfor en konkret måte å jobbe med muntlige ferdigheter til temaene på. De gjør at deltakerne kan få brukt ord og uttrykk som de har jobbet med i deltemaet. I tillegg øver de spesielt på å gi uttrykk for meninger og synspunkter, og på å begrunne disse. Ved å bruke samtaleduker i arbeidet med flere av deltemaene får deltakerne etter hvert god trening i dette.

Samtaleduken er en metode som gir deltakerne anledning til å praktisere muntlig det de har lært gjennom arbeidet med et deltema – både ord, uttrykk og innholdsmessige momenter. Vi anbefaler derfor å bruke samtaledukene etter at klassen har jobbet en stund med deltemaet. Noen av samtaledukene henger naturlig sammen med innhold på ett av oppslagene i tekstbøkene eller en oppgave i arbeidsboka. Samtidig kan man fint bruke samtaledukene uavhengig av konkrete tekster eller oppslag i *Min norsk*.

Som forberedelse før aktiviteten anbefaler vi at du som lærer leser gjennom teksten på samtaleduken for å se om det er noen nye eller vanskelige ord eller uttrykk der. I så fall kan det være lurt å jobbe med disse ordene og uttrykkene på forhånd. Alternativt kan du gjøre arbeidet med ord og uttrykk til en del av aktiviteten ved at du ber deltakerne om å sette strek under ord og uttrykk de ikke forstår, når de leser gjennom teksten sin som del av punkt 2.

Vi utvikler samtaleduker til de fleste deltemaene i *Min norsk*, og du vil finne dem under lærerveiledninger på www.minnorsk.no. Har du ønsker eller forslag til flere emner for samtaleduker? Send gjerne et tips til redaksjonen på e-post Hege.Christin.Eikeland@gyldendal.no

Her finner du samtaledukene: www.minnorsk.no

- **Klær og sko A2:** Hva er fordelene og ulempene ved å kjøpe klær på nettet?
- **Norge og verden A2:** Er det best å bo i byen eller på landet?
- **Kultur og tradisjoner A2:** Hva synes dere er typisk norsk?
- **Arbeid A2:** Hva mener dere er viktig for å ha et godt miljø på jobbe?
- **Helse og omsorg / Familie og venner A2:** Hva er fordelene og ulempene ved at barn går i barnehage?

- **Reise / Kropp og helse A2:** Hva er fordelene og ulempene ved å sykle til skolen eller jobben?
- **Reise / Personlig økonomi A2:** Hva er fordelene og ulempene ved å ha bil?
- **Skole og norskkurs A2:** Hva mener dere er viktig for at barna skal trives på skolen?
- **Hjemme A2:** Hvem skal gjøre husarbeidet?
- **I nabolaget A2:** Hva synes dere er viktig å ha i nabolaget?
- **Hjemme A2:** Hva synes dere er viktig å ha i boligen?
- **Fritid A2:** Hva liker dere å se på TV?